

**Планування освітньої діяльності та досягнення результатів
історичної та громадянської освіти згідно з ДСБО
в курсі «Україна і світ. Вступ до історії та громадянської освіти»
(за програмою авт. М. Кафтан, О. Козорог, І. Костюк, М. Мудрий, В. Селіваненко)
на II семестр 2023 / 2024 навчальний рік**

2 семестр

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннiя, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
VII. Як історики дізнаються про минуле							
26		Різновиди історичних джерел. Пошук джерел історичної інформації	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняє джерела інформації за видами [6 ГЮ 3.1.1]; використовує історичну та суспільно важливу інформацію із запропонованих ресурсів [6 ГЮ 3.2.1]; оцінює інформацію щодо її достовірності, надійності та повноти [6 ГЮ 3.3.2] 	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняє джерела інформації за видами (матеріальні / нематеріальні, первинні / вторинні, текстово-візуальні тощо); пояснює способи нагромадження та пошуку інформації; визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми); пояснює і доцільно застосовує терміни, поняття, які вжито в запропонованих джерелах 	<ul style="list-style-type: none"> Пояснення поняття «історичне джерело». Наведення прикладів історичних джерел (за видами); Пошук джерел інформації про певну історичну подію та розрізнення їх на первинні та вторинні. Формулювання запитань до змісту вибраних історичних джерел 	<ul style="list-style-type: none"> Висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; конструктивно керувати емоціями; співпрацювати з іншими 	<ul style="list-style-type: none"> Спостереження за активністю та залученням учнів. Рефлексія ключових моментів уроку. Перевірка усвідомлення понять. Вміння наводити приклади

¹ Оцінювання здійснюється згідно з Методичними рекомендаціями та відповідно до моделі, яка прийнята на рівні шкільної команди ЗЗСО. Обов'язкове використання формувального оцінювання та його інструментів.

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вміння, які можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосіб і предмет оцінювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
27		Писемні джерела та їх значення	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняє факт і судження в запропонованому тексті / медіатексті [6 ГІО 3.3.1]; пояснює походження історичного, медійного джерела за зовнішніми ознаками [6 ГІО 3.2.2]; добирає інформаційні джерела за пропонованою тематикою та походженням [6 ГІО 3.1.2] 	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняє тексти соціального та історичного змісту; визначає риси / ознаки артефакту (музейного об'єкта), писемного та візуального джерела; визначає тему і походження запропонованого джерела історичної та суспільної інформації; формулює запитання щодо достовірності інформації з різних джерел; застосовує критерії визначення достовірності інформації (з допомогою вчителя); визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми); зіставляє джерела інформації щодо достовірності та повноти 	<ul style="list-style-type: none"> Коментоване читання тексту про історію письма та матеріалів для письма. Порівняння писемних джерел різних періодів за формою. Аналіз вибраних писемних джерел за заданими критеріями. Створення власного письмового джерела (спогади, фрагмент щоденника, літопису тощо) 	<ul style="list-style-type: none"> Читати з розумінням; діяти творчо; співпрацювати з іншими; висловлювати власну думку в усній і письмовій формі 	<ul style="list-style-type: none"> Доцільне використання понять. Структура та послідовність висловлювання. Вміння наводити приклади
28		Писемні джерела періоду Києво-Руської держави (Русі)	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняє факт і судження в запропонованому тексті / медіатексті [6 ГІО 3.3.1]; пояснює походження історичного, медійного джерела за зовнішніми 	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняє тексти соціального та історичного змісту; визначає риси / ознаки артефакту (музейного об'єкта), писемного та візуального джерела; визначає тему і походження запропонованого джерела історичної та суспільної інформації; 	<ul style="list-style-type: none"> Аналіз вибраних писемних джерел за заданими критеріями. Складання картки аналізу письмового джерела (тема, походження, тип, короткий зміст, датування тощо). Порівняння 	<ul style="list-style-type: none"> Читати з розумінням; висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; конструктивно керувати емоціями; співпрацювати з іншими 	<ul style="list-style-type: none"> Структура та послідовність висловлювання. Повнота використання інформації для пояснення

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вміння, які можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосіб і предмет оцінювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			ознаками [6 ГІО 3.2.2]; • добирає інформаційні джерела за пропонованою тематикою та походженням [6 ГІО 3.1.2]	• зіставляє джерела інформації щодо достовірності та повноти	писемних джерел різних періодів за формою		
29		Речові джерела	• Розрізняє факт і судження в запропонованому тексті / медіатексті [6 ГІО 3.3.1] • пояснює походження історичного, медійного джерела за зовнішніми ознаками [6 ГІО 3.2.2]; • добирає інформаційні джерела за пропонованою тематикою та походженням [6 ГІО 3.1.2]	• Визначає риси / ознаки артефакту (музейного об'єкта), писемного та візуального джерела; • визначає тему і походження запропонованого джерела історичної та суспільної інформації; • визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми); • зіставляє джерела інформації щодо достовірності та повноти; • порівнює однотипні пам'ятки історії, природи та культури і пояснює їх значення [6 ГІО 4.1.2-1]	• Формулювання питань до речових історичних джерел (пам'яток матеріальної культури). • Дослідження матеріальних джерел за планом під час екскурсії до музею або на прикладі запропонованих учителем артефактів. • Порівняння кількох джерел для виявлення пов'язаності з історичним періодом	• Висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; • співпрацювати з іншими; • розв'язувати проблеми	• Перевірка усвідомлення понять. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення
30		Датування писемних і речових джерел	• Демонструє знання перебігу подій у часі в межах теми, локалізує події в часі	• Пояснює різницю між одиницями вимірювання історичного часу і співвідносить їх (рік — століття — тисячоліття);	• Визначення за текстом / розповіддю, як знання про історичні зміни допомагає датувати	• Читати з розумінням; • логічно обґрунтовувати позицію; • співпрацювати з	• Доцільне використання понять. • Структура та послідовність

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмнiя, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			<p>[6 ГІО 1.1.2];</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснює, як життя людини і суспільства залежить від природних змін, науково-технічних винаходів, соціальних обставин [6 ГІО 1.3.2]; • розрізняє пам'ятки історії та культури, історичні події, осіб та їхні вчинки, соціальні об'єкти та явища за певними ознаками [6 ГІО 4.1.2] 	<ul style="list-style-type: none"> • визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми); • зіставляє джерела інформації щодо достовірності та повноти; • порівнює однотипні пам'ятки історії, природи та культури і пояснює їх значення [6 ГІО 4.1.2-1] 	<p>писемні й речові джерела.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Співвіднесення документів, артефактів та ілюстративного матеріалу з відповідним історичним періодом (за алгоритмом) 	<p>іншими;</p> <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати проблеми 	<p>висловлювання.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Доцільність наведених прикладів
VIII. Де зберігаються свідчення минулого							
31		Роль архівів і бібліотек у збереженні та вивченні історичних матеріалів	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГІО 1.2.2]; • використовує історичну та суспільно важливу інформацію із запропонованих ресурсів [6 ГІО 3.2.1] 	<ul style="list-style-type: none"> • Добирає приклади, які розкривають поняття / терміни, що використовуються в межах теми; • використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, • визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства 	<ul style="list-style-type: none"> • Обговорення тексту / розповіді вчителя; визначення понять «архів», «бібліотека». • Робота з архівним / бібліотечним каталогом. • Мандрівка до місцевого архіву / бібліотеки. • Віртуальна мандрівка світовими архівами та бібліотеками на вибір учителя, укладання опису (рапорту) 	<ul style="list-style-type: none"> • Читати з розумінням; • висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; • критично і системно мислити 	<ul style="list-style-type: none"> • Повнота використання інформації для пояснення

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннн, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
					екскурсії		
32		Що таке музеї та навіщо їх створюють	<ul style="list-style-type: none"> Використовує історичну та суспільно важливу інформацію із запропонованих ресурсів [6 ГІО 3.2.1]; упорядковує відомості про особу, подію, явище, процес, пам'ятку історії (за заданими критеріями) [6 ГІО 4.1.1] 	<ul style="list-style-type: none"> Визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми); використовує в поясненні інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження; визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства 	<ul style="list-style-type: none"> Пошук інформації про відомі сучасні музеї України і світу. Укладання опису експозиції музею за видом експонатів (музей авіації, музей ремесла, музей хліба та ін.). Мандрівка до місцевого музею, аналіз музейної експозиції. Віртуальна мандрівка, відвідування музею, складання паспорту музейного експоната за запропонованим зразком 	<ul style="list-style-type: none"> Читати з розумінням; висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; критично і системно мислити; діяти творчо 	<ul style="list-style-type: none"> Доцільне використання понять. Структура та послідовність висловлювання. Спостереження за активністю та залученням учнів
33		Якими бувають музеї та що в них спільного та відмінного	<ul style="list-style-type: none"> Пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГІО 1.2.2]; упорядковує відомості про особу, подію, явище, процес, пам'ятку історії (за заданими критеріями) 	<ul style="list-style-type: none"> Визначає ознаки, що пов'язують документи, артефакти (музейні об'єкти) та ілюстративний матеріал з історичним періодом (у межах теми); використовує в поясненні інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, музейні експозиції, власні спостереження; визначає значущість історичної та сучасної події 	<ul style="list-style-type: none"> Пошук інформації про відомі сучасні музеї України і світу. Укладання опису експозиції музею за видом експонатів (музей авіації, музей ремесла, музей хліба та ін.). Мандрівка до місцевого музею, аналіз музейної експозиції. Віртуальна 	<ul style="list-style-type: none"> Читати з розумінням; висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; критично і системно мислити; діяти творчо 	<ul style="list-style-type: none"> Доцільне використання понять. Структура та послідовність висловлювання

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннн, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			[6 ГЮ 4.1.1]	для людини і суспільства	мандрівка, відвідування музею, складання паспорту музейного експоната за запропонованим зразком		
34		Урок узагальнення. Значення праці істориків		<ul style="list-style-type: none"> • Формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням здобутих знань і власного досвіду; • висловлює припущення щодо можливого перебігу історичних подій; • виявляє розбіжності в тлумаченнях минулого та сучасного на конкретних прикладах 	<ul style="list-style-type: none"> • Написання рекламного тексту про професію історика. • Обговорення (дискусія) про роль істориків у сучасному суспільстві. • Добір висловлювань про роль історії в житті людини та суспільства. • Представлення результатів проекту «Я досліджую рідний край» 	<ul style="list-style-type: none"> • Діяти творчо; • виявляти ініціативність; • оцінювати ризики; • конструктивно керувати емоціями; • розв'язувати проблеми 	<ul style="list-style-type: none"> • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення
IX. Історія, яка нас оточує							
35		Родинна пам'ять. Історія в сімейному альбомі та домашньому архіві	<ul style="list-style-type: none"> • Демонструє знання перебігу подій у часі в межах теми, локалізує події в часі [6 ГЮ 1.1.2]; • пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГЮ 1.2.2]; • використовує 	<ul style="list-style-type: none"> • Установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу; • наводить приклади історичних пам'яток та інших проявів присутності минулого в сьогоденні — топоніміка, лексика, фольклор, соціальні практики тощо; • детально описує та характеризує загалом себе й інших осіб за різними ознаками (інтереси, світогляд тощо) 	<ul style="list-style-type: none"> • Обговорення тексту про родинну пам'ять, відображену в листах і світлинах. • Пошук і опис матеріалів до історії родини, встановлення зв'язків між відомими історичними подіями та особистими історіями. • Опис уявного власного архіву з документів та світлин 	<ul style="list-style-type: none"> • читати з розумінням; • висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; • критично і системно мислити; • діяти творчо 	<ul style="list-style-type: none"> • Повнота використання інформації для пояснення. • Якість усного та письмового висловлювання

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вміння, які можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосіб і предмет оцінювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			джерела для опису історичних подій, явищ, процесів, діяльності людей [6 ГЮ 4.2.1]; • пізнає себе як неповторну особистість, наділену гідністю [6 ГЮ 5.1.1]		або колекції важливих речей		
36		Як минуле присутнє в повсякденності. <i>Минуле речей та історія винаходів</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій [6 ГЮ 1.2.1]; • пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГЮ 1.2.2]; • пояснює, як життя людини і суспільства залежить від природних змін, науково-технічних винаходів, соціальних обставин [6 ГЮ 1.3.2]; • використовує 	<ul style="list-style-type: none"> • Наводить приклади історичних пам'яток та інших проявів присутності минулого в сьогоденні — топоніміка, лексика, фольклор, соціальні практики тощо; • розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому; • формулює запитання щодо можливого впливу певних подій на життя суспільства, окремих груп людей; • пояснює, як погляди та потреби людей сьогодні та в минулому пов'язані з подіями їхнього життя, станом суспільства 	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснення, як погляди і потреби людей зумовлювали / зумовлюють науково-технічні винаходи і як ці винаходи впливали / впливають на життя людей і суспільств. • Укладання хронологічної послідовності появи науково-технічних винаходів і технологічних змін, які вплинули на життя людей в минулому і тепер. • Моделювання інтерв'ю із вченим-винахідником / вченою-винахідницею. • Проект з історії речей і науково-технічних винаходів (зокрема на основі музейних 	<ul style="list-style-type: none"> • Діяти творчо; • виявляти ініціативність; • читати з розумінням; • висловлювати власну думку в усній і письмовій формі 	<ul style="list-style-type: none"> • Доцільне використання понять. • Повнота використання інформації для пояснення. • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннн, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			джерела для опису історичних подій, явищ, процесів, діяльності людей [6 ГЮ 4.2.1]; • розрізняє пам'ятки історії та культури, історичні події, осіб та їхні вчинки, соціальні об'єкти та явища за певними ознаками [6 ГЮ 4.1.2]		експонатів)		
37		Пам'ятники та місця пам'яті	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій [6 ГЮ 1.2.1]; • пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГЮ 1.2.2] • співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін 	<ul style="list-style-type: none"> • Наводить приклади історичних пам'яток та інших проявів присутності минулого в сьогоденні — топоніміка, лексика, фольклор, соціальні практики тощо; • наводить приклади і пояснює призначення об'єктів громадського простору в минулому і сучасності; • пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю; • пояснює потребу доступності громадського простору для людей з інвалідністю або маломобільних груп населення 	<ul style="list-style-type: none"> • Обговорення тексту про історію пам'ятникотворення та призначення пам'ятників; визначення поняття «місця пам'яті». • Наведення прикладів пам'ятників і місць пам'яті як об'єктів громадського простору в минулому і сучасності. • Дослідження місцевих пам'ятників та місць пам'яті з метою встановлення авторства / часу появи, історичного діяча / історичної події, яким присвячені місця пам'яті та пам'ятники. 	<ul style="list-style-type: none"> • Виявляти ініціативність; • читати з розумінням; • висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; • логічно обґрунтовувати позицію 	<ul style="list-style-type: none"> • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Рівень співпраці та позитивної взаємодії • Рефлексія та самооцінювання. • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннн, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			<p>[6 ГІО 1.3.1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснює, що таке громадський простір та його значення для суспільства [6 ГІО 2.3.1]; • упорядковує відомості про особу, подію, явище, процес, пам'ятку історії (за заданими критеріями) [6 ГІО 4.1.1] 		<ul style="list-style-type: none"> • Обговорення потреби означення «місць пам'яті» та відповідальності за їхнє впорядкування та догляд. • Аналіз доступності пам'яток населеного пункту для маломобільних груп населення, за потреби розробка пропозицій щодо змін 		
Х. Як людина включена в історію							
38		Як пов'язане минуле окремої людини, родини з історією народу, держави, людства	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГІО 1.2.2]; • співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін [6 ГІО 1.3.1]; • оцінює значення події, явища, цінність пам'ятки 	<ul style="list-style-type: none"> • Наводить приклади історичних пам'яток та інших проявів присутності минулого в сьогоденні — топоніміка, лексика, фольклор, соціальні практики тощо; • пояснює, як погляди та потреби людей сьогодні та в минулому пов'язані з подіями їхнього життя, станом суспільства; • формулює судження про вчинки історичних осіб та сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням здобутих знань і власного досвіду; • визначає значущість історичної та сучасної події 	<ul style="list-style-type: none"> • Формулювання запитань до тексту / зображень про вплив певних подій на життя суспільства, окремих груп людей. • Обґрунтування значущості подій для суспільства та окремих груп людей (за наданими описами). • Завершення «незакінченого» опису події; обговорення обґрунтованості передбачень. • Укладання лінії часу / ментальної карти, що поєднує історію 	<ul style="list-style-type: none"> • Читати з розумінням; • висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; • логічно обґрунтовувати позицію 	<ul style="list-style-type: none"> • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вміння, які можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосіб і предмет оцінювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			культури для конкретного історичного періоду [6 ГІО 4.3.1] • пізнає себе як неповторну особистість, наділену гідністю [6 ГІО 5.1.1]	для людини і суспільства; • висловлює припущення щодо можливого перебігу історичних подій	людини, родини, речей / винаходів, держави		
39		Що таке життєві історії та як вони пов'язують «велику» й «малу» історії	<ul style="list-style-type: none"> • Розрізняє пам'ятки історії та культури, історичні події, осіб та їхні вчинки, соціальні об'єкти та явища за певними ознаками [6 ГІО 4.1.2]; • пізнає себе як неповторну особистість, наділену гідністю [6 ГІО 5.1.1]; • ідентифікує себе як члена різних спільнот, громадянина України [6 ГІО 5.1.2] 	<ul style="list-style-type: none"> • Розрізняє та ідентифікує локальні, регіональні, національно-культурні спільноти, співвідносить себе з ними; • детально описує та характеризує себе загалом та інших осіб за різними ознаками (інтереси, світогляд тощо); • пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю 	<ul style="list-style-type: none"> • Обговорення біографій / життєвих історій історичних осіб за текстовими та візуальними матеріалами, визначення впливу історичних подій на життя людини. • Створення медіапродукту / тексту про власну життєву історію та її зв'язок із «великою» історією. • Укладання життєвої історії уявного історичного персонажа-однолітка з іншої історичної епохи чи спільноти 	<ul style="list-style-type: none"> • Читати з розумінням; • висловлюватися усно і письмово; • логічно обґрунтовувати позицію 	<ul style="list-style-type: none"> • Рефлексія та самооцінювання. • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення
XI. Історія як єдність тяглості та змінності							
40		Що таке тяглість в історії. <i>Імена як приклад змін і тяглості.</i> <i>Походження</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Встановлює віддаленість і тривалість подій [6 ГІО 1.1.3]; • пояснює зв'язок 	<ul style="list-style-type: none"> • Розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на 	<ul style="list-style-type: none"> • Укладання картосхеми міста з позначеними відносно сталими елементами (культові споруди, 	<ul style="list-style-type: none"> • Читати з розумінням; • критично і системно мислити; • висловлюватися усно і письмово 	<ul style="list-style-type: none"> • Доцільне використання понять. • Рефлексія та самооцінювання.

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннн, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
		<i>прізвищ</i>	між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій [6 ГЮ 1.2.1] • пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГЮ 1.2.2]	життя людини і суспільства в минулому і теперішньому; • пояснює, як погляди та потреби людей сьогодні та в минулому пов'язані з подіями їхнього життя, станом суспільства; • виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів; • описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі	давні шляхи, мости, фортифікаційні споруди). • Укладання списку культурних і соціальних змін (мода, транспорт, їжа, побут), що сталися за життя учнів та їхніх батьків. • Написання листа / фрагмента щоденника про перебіг уявної подорожі однією місцевістю в різні часи		<ul style="list-style-type: none"> • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення
41		Праця і дозвілля в минулому і тепер	• Пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій [6 ГЮ 1.2.1]; • пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГЮ 1.2.2]	• Розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому; • пояснює, як погляди та потреби людей сьогодні та в минулому пов'язані з подіями їхнього життя, станом суспільства	• Аналіз і коментування тексту та візуальних матеріалів про працю й дозвілля людини в минулому й тепер. • Дослідження з історії імен і прізвищ; пояснення, чому імена та прізвища є історичним джерелом. • Дослідження історії ігор та іграшок (за наданими матеріалами), підготовка тексту для уявного підручника з історії. • Підбір прикладів, як змінювалися професії	• Діяти творчо; • проявляти ініціативу; • оцінювати ризики; • висловлювати власну думку в усній і письмовій формі	<ul style="list-style-type: none"> • Рефлексія та самооцінювання. • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннн, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
					та заняття з плином часу; створення ілюстрації для уявної книги. • Укладання списку професій майбутнього та пояснення свого вибору		
XII. Україна у часі та просторі							
42		Територія розселення українців у минулому і тепер	<ul style="list-style-type: none"> • Використовує карту як джерело інформації [6 ГЮ 2.1.1]; • пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей [6 ГЮ 2.2.1]; • використовує джерела для опису історичних подій, явищ, процесів, діяльності людей [6 ГЮ 4.2.1] 	<ul style="list-style-type: none"> • Виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів); • виявляє (з допомогою вчителя) і пояснює виклики, які стоять перед людиною, суспільством у різних природних середовищах; • наводить приклади впливу діяльності людини на навколишнє середовище в часі та просторі, взаємодії людини та природи 	<ul style="list-style-type: none"> • Позначення на карті території розселення українців у різні часи. • Укладання опису, ланцюжка слів на основі даних карти й інших джерел інформації щодо перебування українських земель у складі інших держав. • Укладання (з допомогою вчителя) переліку чинників, що на теренах України впливали на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів). • Візуалізація занять українців у різні часи (нанесення на карту, 	<ul style="list-style-type: none"> • Читати з розумінням; • критично і системно мислити; • оцінювати ризики 	<ul style="list-style-type: none"> • Перевірка усвідомлення понять. • Структура та послідовність висловлювання. • Логіка висловлювань

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вміння, які можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосіб і предмет оцінювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
					створення коміксів, малюнків, інфографіки тощо)		
43		Формування українського народу	<ul style="list-style-type: none"> Встановлює віддаленість і тривалість подій [6 ГЮ 1.1.3]; пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій [6 ГЮ 1.2.1]; пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГЮ 1.2.2]; використовує карту як джерело інформації [6 ГЮ 2.1.1] 	<ul style="list-style-type: none"> Зіставляє картографічну інформацію різних історичних періодів; добирає приклади, які розкривають поняття / терміни, що використовуються в межах теми; використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження; описує соціокультурні практики різних спільнот, до яких належить, порівнює їх з іншими (вподобання в їжі, способи привітання та звертання до людей, формули ввічливості тощо). застосовує відповідні поняття в порівняльному описі історичних та сучасних дій і подій 	<ul style="list-style-type: none"> Перегляд і зіставлення історико-етнічних карт України в минулому та тепер. Читання тексту і з'ясування часу й обставин виникнення етнічних спільнот; пояснення понять «плем'я», «народ», «корінний народ», «нація». Укладання повідомлення про життя українців і представників інших народів на території України (на основі текстів / візуальних матеріалів, музейних експозицій, усних свідчень, власних спостережень). Укладання словника привітань українською й іншими мовами народів, які живуть в Україні 	<ul style="list-style-type: none"> Читати з розумінням; висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; логічно обґрунтовувати позицію 	<ul style="list-style-type: none"> Перевірка усвідомлення понять. Спостереження за активністю та залученням учнів. Структура та послідовність висловлювання. Повнота використання інформації для пояснення
44		Україна поза Україною. Українська діаспора		<ul style="list-style-type: none"> Співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо); 	<ul style="list-style-type: none"> Перегляд карти світу з інформацією про осередки української діаспори. 	<ul style="list-style-type: none"> Читати з розумінням; висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; 	<ul style="list-style-type: none"> Повнота та послідовність виконання завдань. Вміння наводити

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннiя, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
				<ul style="list-style-type: none"> • визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій; • позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути, визначає відстані; описує соціокультурні практики різних спільнот, до яких належить, порівнює їх з іншими (вподобання в їжі, способи привітання та звертання до людей, формули ввічливості тощо) 	<ul style="list-style-type: none"> • Читання фрагментів спогадів / листів / адаптованих життєвих історій мігрантів та з'ясування причин і обставин, які спонукали їх до переїзду. • Знайомство з однолітками з української діаспори з допомогою вчителя та з дотриманням правил безпечної поведінки в медіапросторі. • Прокладання уявних маршрутів, визначення відстаней від України до осередків української діаспори у світі. • Ознайомлення зі шкільним життям ровесників у осередках української діаспори; встановлення стосунків із учнівськими громадами за кордоном 	<ul style="list-style-type: none"> • логічно обґрунтовувати позицію 	<p>приклади.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Доцільне використання понять. • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення
45		Державність на українських землях протягом століть	<ul style="list-style-type: none"> • Демонструє знання перебігу подій у часі в межах теми, локалізує події в часі 	<ul style="list-style-type: none"> • Розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю; • установлює послідовність 	<ul style="list-style-type: none"> • Перегляд і зіставлення політичних карт України з різних історичних періодів. 	<ul style="list-style-type: none"> • Читати з розумінням; • висловлювати власну думку усно і письмово; • оцінювати ризики 	<ul style="list-style-type: none"> • Структура та послідовність висловлювання. • Доцільне використання

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннн, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			<p>[6 ГЮ 1.1.2];</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує історичну та суспільно важливу інформацію із запропонованих ресурсів [6 ГЮ 3.2.1]; • оцінює значення події, явища, цінність пам'ятки культури для конкретного історичного періоду [6 ГЮ 4.3.1]; • описує минуле та сучасне, використовуючи громадсько-політичні поняття: демократія, свобода, права, право / закон тощо [6 ГЮ 6.3.1] 	<p>історичних подій за допомогою лінії часу;</p> <ul style="list-style-type: none"> • описує перебіг історичних подій і визначає тяглість в історичному процесі; • формулює судження про вчинки історичних осіб і сучасних діячів, події, явища, процеси з урахуванням здобутих знань і власного досвіду; • визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства; • пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю; • пояснює значення громадсько-політичних понять (зокрема демократія, свобода, права, право / закон) з допомогою вчителя; • застосовує відповідні поняття в порівняльному описі історичних і сучасних дій та подій 	<ul style="list-style-type: none"> • Укладання таблиці / логічного ланцюжка про етапи українського державотворення з використанням інформації з різних джерел. • Заповнення пропусків / виправлення помилок у тексті про історію української державності. • Розташування в хронологічній послідовності ключових подій з історії української державності. • Укладання опису діяльності державного діяча (за алгоритмом) 		<p>понять.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Коректність роботи з картою. • Хронологічна коректність. • Послідовність розповіді. • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення
46		Україна як незалежна держава	<ul style="list-style-type: none"> • Оцінює значення події, явища, цінність пам'ятки культури для конкретного історичного періоду [6 ГЮ 4.3.1]; • ідентифікує себе 	<ul style="list-style-type: none"> • Визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства; • пояснює, як людина впливає на різні спільноти і державу своєю діяльністю; • визначає тему і походження запропонованого джерела історичної та суспільної 	<ul style="list-style-type: none"> • Розташування в хронологічній послідовності ключових подій з історії української державності. • Написання листа / фрагмента щоденника про перебіг значущих 	<ul style="list-style-type: none"> • Висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; • читати з розумінням; • виявляти ініціативу; • конструктивно керувати емоціями 	<ul style="list-style-type: none"> • Якість усного / письмового висловлювання: структура, усвідомлене використання понять. • Вміння наводити приклади.

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмннiя, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			як члена різних спільнот, громадянина України [6 ГІО 5.1.2]; • описує минуле та сучасне, використовуючи громадсько-політичні поняття: демократія, свобода, права, право / закон тощо [6 ГІО 6.3.1]	інформації; • пояснює і доцільно застосовує терміни, поняття, які вжито в запропонованих джерелах	подій		<ul style="list-style-type: none"> • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення
ХІІІ. Багатоманітність і єдність сучасного світу							
47		Суспільство і культура	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГІО 1.2.2]; • розрізняє пам'ятки історії та культури, історичні події, осіб та їхні вчинки, соціальні об'єкти та явища за певними ознаками [6 ГІО 4.1.2]; • оцінює значення події, явища, цінність пам'ятки культури для конкретного 	<ul style="list-style-type: none"> • Описує соціокультурні практики різних спільнот, до яких належить, порівнює їх з іншими (вподобання в їжі, способи привітання та звертання до людей, формули ввічливості тощо); • наводить приклади етнічного, релігійного, культурного й іншого розмаїття в Україні та світі в минулому і сьогоденні; • пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу 	<ul style="list-style-type: none"> • Пошук прикладів традиційно-побутової культури. • Підготовка уявної експозиції з об'єктів культурної спадщини України, внесених до переліку Світової спадщини ЮНЕСКО. • Створення медіа продукту / постера / буклета про об'єкти культурної спадщини місцевого / національного / світового значення 	<ul style="list-style-type: none"> • Читати з розумінням; • висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; • оцінювати ризики 	<ul style="list-style-type: none"> • Вміння наводити приклади. • Доцільне використання понять. • Повнота та послідовність виконання завдань. • Спостереження за активністю та залученням учнів. • Структура та послідовність висловлювання. • Повнота використання інформації для пояснення

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вміння, які можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосіб і предмет оцінювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			історичного періоду [6 ГІО 4.3.1]				
48		Культурна спадщина та історичний досвід	<ul style="list-style-type: none"> Встановлює віддаленість і тривалість подій [6 ГІО 1.1.3]; пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГІО 1.2.2]; використовує історичну та суспільно важливу інформацію із запропонованих ресурсів [6 ГІО 3.2.1] 	<ul style="list-style-type: none"> Описує соціокультурні практики різних спільнот, до яких належить, порівнює їх з іншими (вподобання в їжі, способи привітання та звертання до людей, формули ввічливості тощо); наводить приклади етнічного, релігійного, культурного й іншого розмаїття в Україні та світі в минулому і сьогоденні; пояснює причини та наслідки розмаїття в сучасній Україні, аналізує культурне розмаїття України та світу 	<ul style="list-style-type: none"> Пошук прикладів традиційно-побутової культури. Підготовка уявної експозиції з об'єктів культурної спадщини України, внесених до переліку Світової спадщини ЮНЕСКО. Створення медіапродукту / постера / буклета про об'єкти культурної спадщини місцевого / національного / світового значення 	<ul style="list-style-type: none"> Діяти творчо; логічно обґрунтовувати позицію 	<ul style="list-style-type: none"> Доцільне використання понять. Структура та послідовність висловлювання. Коректність прикладів
49		Що таке прогрес. Як міркували про майбутнє в минулому	<ul style="list-style-type: none"> Розкриває взаємозв'язки та тяглість суспільного розвитку [ГІО 1.2]; пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГІО 1.2.2]; пояснює, як життя людини і суспільства 	<ul style="list-style-type: none"> Виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів; визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства; висловлює припущення щодо можливого перебігу історичних подій; виявляє розбіжності в тлумаченнях минулого та сучасного на конкретних прикладах; 	<ul style="list-style-type: none"> Порівняння минулих уявлень про майбутнє з сучасністю. Укладання визначення поняття «прогрес / поступ» на основі навчального тексту. Позначення на лінії часу історії технічного прогресу (на окремих прикладах). Написання листа своїм одноліткам з майбутнього. 	<ul style="list-style-type: none"> Діяти творчо; виявляти ініціативність; уміння письмово та усно висловлюватися; логічно обґрунтовувати позицію 	<ul style="list-style-type: none"> Якість висловлювання на задану тему. Повнота та послідовність виконання завдань. Вміння наводити приклади. Активність на уроці. Хронологічна коректність

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вміння, які можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосіб і предмет оцінювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			залежить від природних змін, науково-технічних винаходів, соціальних обставин [6 ГІО 1.3.2]; • використовує історичну та суспільно важливу інформацію із запропонованих ресурсів [6 ГІО 3.2.1]	• наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство загалом у минулому та сьогодні	• Власне висловлювання на тему «Як історія навчає майбутнього»		
50		Зв'язок минулого із сучасністю і спрямованість у майбутнє	• Розкриває взаємозв'язки та тяглість суспільного розвитку [ГІО 1.2]; • пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГІО 1.2.2]; • пояснює, як життя людини і суспільства залежить від природних змін, науково-технічних винаходів, соціальних обставин [6 ГІО 1.3.2];	• Виявляє і розрізняє з допомогою вчителя причини і приводи, результати і наслідки історичних подій, явищ, процесів; • визначає значущість історичної та сучасної події для людини і суспільства; • висловлює припущення щодо можливого перебігу історичних подій; • виявляє розбіжності в тлумаченнях минулого та сучасного на конкретних прикладах; • наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство загалом у минулому та сьогодні	• Порівняння минулих уявлень про майбутнє із сучасністю. • Укладання визначення поняття «прогрес / поступ» на основі навчального тексту. • Позначення на лінії часу історії технічного прогресу (на окремих прикладах). • Написання листа своїм одноліткам з майбутнього. • Власне висловлювання на тему «Як історія навчає майбутнього»	• Діяти творчо; • виявляти ініціативність; • логічно обґрунтовувати позицію	• Активність на уроці. • Якість висловлювання на задану тему. • Повнота та послідовність виконання завдань. • Вміння наводити приклади

№	Дата	Тема відповідно до програми	Загальний результат		Запланована діяльність учнів на уроці	Наскрізнi вiмiння, якi можуть формуватися в освітньому процесі	Пропонований спосiб i предмет оцiнювання досягнення освітніх результатів ¹
			КОР	Орієнтир для оцінювання			
			<ul style="list-style-type: none"> виявляє і прогнозує суспільні (історичні) зміни [ГІО 1.3]; використовує історичну та суспільно важливу інформацію із запропонованих ресурсів [6 ГІО 3.2.1] 				
Урок-узагальнення							
51		Місце України у світі. <i>У чому виявляється єдність людства в історії</i>	<ul style="list-style-type: none"> Виявляє і прогнозує суспільні (історичні) зміни [ГІО 1.3]; використовує історичну та суспільно важливу інформацію із запропонованих ресурсів [6 ГІО 3.2.1]; ідентифікує себе як члена різних спільнот, громадянина України [6 ГІО 5.1.2] 	<ul style="list-style-type: none"> Добирає приклади, які розкривають поняття / терміни, що використовуються в межах теми; використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження 	<ul style="list-style-type: none"> Систематизація інформації про єдність людства в історії (за навчальним матеріалом). Характеристика місця України у світовій історії (за наданими прикладами). Власне висловлювання на тему «Яким я бачу майбутнє України» / «Що я можу зробити для кращого майбутнього України» 	<ul style="list-style-type: none"> Виявляти ініціативність; оцінювати ризики; конструктивно керувати емоціями; розв'язувати проблеми 	<ul style="list-style-type: none"> Перевірка усвідомлення понять. Активність на уроці. Структура та послідовність висловлювання. Діагностичні роботи